

Neurogena kommunikations- och sväljningsstörningar hos vuxna

Neurogenic Communication and Swallowing Disorders in Adults
19.5 hp

Programkurs

8LOA11

Gäller från: 2025 HT

Fastställd av	Huvudområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Logopedi	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2020-03-26	Avancerad nivå	A1X
Reviderad av	Utbildningsområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Medicinska området	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
2021-08-16; 2025-03-21	Medicin	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
HT 2020		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för biomedicinska och kliniska vetenskaper		

Särskild information

Kursen utgör en del av logopedprogrammets termin 7 och innebär fördjupade studier och integrering av teoretiska, vetenskapliga och kliniska kunskaper gällande neurogena kommunikations- och sväljningsstörningar hos vuxna. Kursen bygger vidare på kursen Tal, språk och sväljning hos barn och vuxna inom habilitering och rehabilitering, 30 hp, i termin 4. Verksamhetsförlagd utbildning kan komma att ske utanför Östergötland och medföra kostnader för den studerande.

Kursen ges för

- Logopedprogrammet

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs godkända betyg på kurserna Röststörningar och störningar i talets flyt, Statistik och vetenskaplig metod inom logopedi samt Praktisk logopedi och professionellt förhållningssätt I och II.

Dessutom krävs att förkunskapskraven till föregående kurser är uppfyllda enligt utbildningsplanen.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- relatera påverkan på kommunikations- och sväljningsförmåga till medicinska, bakgrundsorsaker och hälsotillstånd, såväl generellt vid olika typer av neurologiska sjukdomar och skador som i det specifika fallet och
- med teoretiskt stöd kritiskt värdera olika former av logopediska insatser, såsom direkt och indirekt intervention samt konsultativt arbete.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- självständigt tillämpa logopedisk utredningsmetodik och diagnostisering vid neurogena kommunikations- och sväljningsstörningar,
- planera, genomföra och utvärdera intervention vid neurogena kommunikations- och sväljningsstörningar,
- argumentera för val av metoder för bedömning och intervention utifrån evidensvärdering,
- informera och handleda patienter, deras närstående samt personal inom andra yrkeskategorier vid neurologopediska tillstånd och
- föreslå hjälpmedel för att underlätta kommunikation och sväljning hos de berörda patientgrupperna

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- utifrån en helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar relaterat till vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter och
- relatera logopedens kompetens och roll i förhållande till andra professioner och kompetenser vid arbete i multidisciplinärt team.

Kursinnehåll

Kursen behandlar fördjupade kunskaper om:

- medicinska orsaker till kommunikations- och sväljningsstörningar hos vuxna med neurologiska sjukdomar och skador samt medicinska komplikationer
- kommunikation och sväljning i samband med hjärnstamsskador, trakeotomi och ventilatorvård
- neurokognitiv nedsättning
- alternativa och kompletterande kommunikationssätt interaktionsanalys
- logopediska arbetsformer såsom direkt och indirekt intervention, konsultativt arbete samt arbete i team
- neurologopediska insatser relaterat till patientens behov i olika skeden av vårdkedjan samt aktuell lagstiftning
- självständig planering och genomförande av neurologopedisk utredning, diagnostik och intervention med en helhetssyn på människan
- professionellt förhållningssätt och yrkesetik i arbetet med patienter och deras närstående

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna. Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap och att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenter arbetar tillsammans i grupper utifrån verklighetsanknutna situationer för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen. Medicinska fakultetens utbildningar samverkar under utbildningstiden i återkommande interprofessionella moment. Interprofessionellt lärande innebär att studenter från flera professioner lär med, om och av varandra. Denna arbetsform stimulerar och stödjer studentens utveckling av professionell kompetens, samt förbereder studenten för interprofessionellt lagarbete och samverkan i den kommande yrkesutövningen.

I undervisningen på denna kurs utnyttjas olika arbetsformer såsom arbete i basgrupp, före- och/eller efterläsningar, färdighetsträning, verksamhetsförlagd utbildning, seminarier, laborationer och temaarbeten.

Examination

Kursen examineras genom en skriftlig salstentamen, skriftliga

inlämningsuppgifter individuellt och i grupp samt muntlig examination av gruppuppgifter vid seminarier.

Bedömning sker fortlöpande under kursen och grundas på ingående obligatoriska moment. Aktivt deltagande i obligatoriska moment är en förutsättning för godkänt på kursen. Dessa är basgruppsarbete, seminarier och verksamhetsförlagd utbildning.

Vid underkänt på verksamhetsförlagd utbildning får student göra detta moment ytterligare endast en gång.

Övriga examinationsformer, t ex salsskrivning, får skrivas ett obegränsat antal gånger, av de studenter som inte uppnått godkänt resultat.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Detta gäller även bedömning av verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Tidpunkt bestäms i varje enskilt fall men kan ske endast när lärare, handledare och VFU-plats finns att tillgå.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinatör för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Avbrytande av VFU

En student kan komma att få avbryta den verksamhetsförlagda utbildningen i förtid och bli underkänd om det finns en påtaglig risk för att studenten på grund av grov oskicklighet riskerar att skada en person i verksamheten, t.ex. elev, patient eller motsvarande. Studenten får inte delta i den verksamhetsförlagda utbildningen på nytt innan examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som krävs för att inte riskera att skada en annan person. En student har rätt till maximalt två sådana kontrolltillfällen.

Under förutsättning att det finns tillräckligt underlag för bedömning av studentens prestationer under verksamhetsförlagd utbildning i relation till kursens mål får betyg sättas även om studenten har varit delvis frånvarande från den verksamhetsförlagda utbildningen eller avbrutit den i förtid.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för logopedprogrammet. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Om det finns synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.